

Revitalizace zeleně letos začínají

O projektu obecně – Zámecký park, areál Masarykovy městské nemocnice a alej Zámecká – křížek projdou v letošním roce rozsáhlou rekonstrukcí. Uskuteční se tak díky projektu „Revitalizace významných částí městské zeleně v Jilemnicích“, který uspěl v rámci 14. výzvy Operačního programu životní prostředí a na nějž město Jilemnice získalo dotaci z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši téměř 7,15 mil. Kč.

Projektovní práce byly započaty po rozsáhlé vichřici, která svoji sílu v Jilemnicích předvedla o letních prázdninách roku 2009. V té době bylo v zámeckém parku zničeno či následně pokáceno téměř osm desítek vzrostlých stromů. Projekt zahrnuje jak zasažený prostor zámeckého parku, tak park u městské nemocnice a historickou alej, která oba parky propojuje. Tímto propojením dojde k vytvoření revitalizovaného prostředí s ucelenou kompozicí. Tyto plochy patří rozlohou i významem mezi nejdůležitější veřejně přístupné zelené plochy města. Zámecký park je navíc památkou zapsanou do státního seznamu nemovitých kulturních památek.

Předmětem projektu je celková revitalizace výše uvedených ploch, která zahrnuje celkem 226 ks nově vysazených stromů, 5 882 ks nově vysazených keřů, 191 ks ošetřených dřevin, v aleji bude založeno 118 m nového stromořadí a regenerováno 274 m stromořadí. Celková plocha zakládané zeleně dosahuje 0,5 ha, další 4,2 ha budou regenerovány.

V lednu 2011 proběhly v zámeckém parku tahové zkoušky u stromů, u nichž nebylo přesně rozhodnuto, zda budou či nebudou pokáceny, dále byl posouzen

stav u dalších 41 stromů. V lednu 2012 bylo dokončeno výběrové řízení na dodavatele sadovnických úprav, vybraný dodavatel – Petr Vykrut z Ostravy, začne v průběhu března s plněním dodávky. V březnu tak očekávejte omezený vstup do všech tří areálů, bude probíhat kácení a s ním spojené odstraňování keřů, pařezů, štěpkování větví. Celkem bude odstraněno téměř 200 kusů stromů, které však budou nahrazeny novou výsadbou. Důraz bude kladen na druhovou rozmanitost, přizpůsobenou místním podmínkám. Od dubna budou probíhat výsadby keřových skupin a stromů, regenerace a zakládání trávníků. Dokončení kompletní revitalizace je naplánováno na květen příštího roku.

–PN–

Více o parku a projektu z pohledu zahradní architektky – Zámecký park v Jilemnicích byl založen při renesanční budově zámku v 60. letech 17. století a v roce 1895 přebudován a rozšířen o celou severní část hrabětem Harrachem spolu s pseudorenesanční dostavbou zámku.

Z té doby pocházela také většina stromů parku, jak si je většina z nás pamatuje. Park se z důvodu stárí začal pomalu rozpadat, některé stromy byly v průběhu let odstraněny a obnažily se postupně dřeviny, které rostly v zápoji hustého porostu a které se na své místo také svým habitem adaptovaly. Jejich těžiště je proto většinou velmi vysoko, chybí jim větve ve spodní části koruny. Pěstebními zásahy nebo naopak nepéčí došlo u velké většiny stromů k ranám a defektům, k nákazám dřevokaznými houbami a mnohé z nich mají založenu korunu

z tzv. tlakového větvení, kdy s přirůstající hmotou dochází ke snížení pevnosti tlakového větevního spojení a velkému riziku rozlomení a pádu větve. Letní vichřice v roce 2009 rozpad porostu parku urychlila, ale také ukázala, že je nutné o „provozní bezpečnost“ stromů ve městě dbát.

Stromy prošly důkladným dendrologickým hodnocením před vichřicí i po ní, u maximálního počtu stromů byla navržena ozdravná opatření (zdravotní řezy, bezpečnostní vazby). U stromů, které nebyly jednomyslně schváleny všemi účastníky řízení (zástupci památkového ústavu, pracovníci odboru životního prostředí) na pokácení z důvodů zdravotních a bezpečnostních došlo k hodnocení jejich stavu dendrologickým specialistou (Ing. Kolařík). Bohužel se po provedených hodnoceních a tahových zkouškách ukázala většina těchto stromů provozně

nebezpečná, s možností statického selhání (ve většině případů vyvrácení).

Projekt na revitalizaci zámeckého parku v návaznosti na areál nemocnice počítá s obnovou kompozice lesoparkového charakteru parku s uplatněním volnějších lučních či travníkových ploch. Terénní modelace za budovou zámku, která se necitlivě změnila v 50. letech minulého století při stavbě letního kina (amfiteátru) se navrátí do původní podoby a podzemní budova letního kina by měla nenápadně splynout s parkem a do budoucna poskytnout zázemí pro příležitostné kulturní akce. Park nabídne možnost odpočinku a relaxace pro co nejširší veřejnost.

Pro hladký průběh realizace celého projektu bude nutné citlivě odstranit dřeviny navržené ke kácení, ošetřit stávající stromy, odstranit všechny pařezy a provést terénní modelace. Následně bude

Foto V. Myslivec

možné zahájit výsadbové práce včetně zakládání trávníků a lučních ploch. Park by měl být doplněn o sedací nábytek a altán.

Pro zachování přirozeného koloběhu živin v rámci parku budou plochy pod stromy mulčovány naštěpovaným dřevním materiálem či shrabaným listím. Pod některými skupinami stromů by se měly objevit stínomilné květiny a luční

společenstva, kterým bude dána příležitost se rozvinout dle konkrétních podmínek. Vodní a světelné podmínky pod založenými skupinami se budou v průběhu let měnit, stejně tak budou reagovat i podrostová společenstva.

(Projekt vypracovaly Ing. Gabriela Čížková, zahradní architektka a Ing. Arch. Jitka Hofmeisterová.)

Ing. Gabriela Čížková